

יום שלישי, 27 במרץ 2007

הנדון: הנחיות לייצוא מוצרים דו שימושיים

1. ביום 01/01/2007 נכנס לתוקפו "צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו שימושיים), התשס"ו-2006" (להלן: "הצו").
2. צו זה נחקק במסגרת הצטרפותה של מדינת ישראל ל-"הסדר ואסנאר" (Wassenaar Arrangement) בו חברות כיום 40 מדינות בעולם, ומהותו פיקוח, בהסדר רב צדדי של מדינות שונות, על סחר באמצעי לחימה קונבנציונאליים וכן ציוד וטכנולוגיות דו-שימושיים (ציוד וטכנולוגיות שניתן להשתמש בהם גם לשימושים אזרחיים וגם לשימושים צבאיים).

מידע נוסף על הסדר ואסנאר ניתן למצוא בקישור המצ"ב: <http://www.wassenaar.org>

3. מטרתו העיקרית של הצו הינה לפקח על ציוד וידע המיועדים בדרך כלל לשוק האזרחי, אך יכולים לשמש גם למטרות צבאיות ביטחוניות.
4. הצו דורש מכל מי שמבקש לייצא לחו"ל ציוד ו/או טכנולוגיה דו שימושיים הנכללים בלפחות, אחת, מהקטגוריות הבאות, לקבל רישיון יצוא. הרישיון מוענק ליצואן לאחר קיום התייעצות של הגורם האחראי במשרד התמ"ת עם משרדי הביטחון והחוץ, ובמקרים שבהם מדובר בייצוא של ציוד או ידע ביטחוני יוענק הרישיון רק באמצעות האגף לפיקוח ייצוא ביטחוני (אפ"י) במשרד הבטחון.

הקטגוריות בהן נדרש רישיון ייצוא לציוד/טכנולוגיה דו שימושיים הינן:

מס' קטגוריה	סוג הציוד/טכנולוגיה
קטגוריה 1	חומרים מתקדמים (Advanced Materials)
קטגוריה 2	עיבוד חומרים (Materials Processing)
קטגוריה 3	אלקטרוניקה (Electronics)
קטגוריה 4	מחשבים (Computers)
קטגוריה 5 (חלק 1)	טלקומוניקציה (Telecommunications)
קטגוריה 5 (חלק 2)	ביטחון מידע (Information Security) – מפוקח ע"י האגף לפיקוח ייצוא ביטחוני (אפ"י) במשרד הביטחון
קטגוריה 6	חיישנים ולייזרים (Sensors and Lasers) – מפוקח על ידי האגף לפיקוח ייצוא ביטחוני (אפ"י) במשרד הבטחון
קטגוריה 7	ניווט ואוויוניקה (Navigation and Avionics)
קטגוריה 8	ימי (Marine)
קטגוריה 9	הנעה (Propulsion)

את רשימת הקטגוריות המעודכנת ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד התמ"ת:

<http://www.moital.gov.il/NR/exeres/108B2EE4-0989-444C-9DC5-4248E8BD68A3.htm>

5. ראוי להבהיר, כי הרשיון נדרש אף עבור ציוד המוחזר לחו"ל לאחר תיקון או עבור ציוד המיועד לתצוגה בתערוכות או הדגמה.
6. רשיון הייצוא נדרש ללא קשר לזהות המדינה שאליה מיועדים הציוד או הטכנולוגיה. יחד עם זאת, הצו מאפשר למשרד התמ"ת, בנסיבות מסוימות לפטור מחובת רישיון ייצוא סוג מסוים של ציוד, שירותים או טכנולוגיות בכלל או למדינות מסוימות, ובלבד שהמשתמש הסופי בהם לא יהיה צבא או כוח ביטחוני כלשהו.
7. בקשה לקבלת רשיון ייצוא תוגש על פי הנוסח המצוי באתר האינטרנט של משרד התמ"ת: <http://www.moital.gov.il/NR/exeres/A8968287-6A45-4A13-9A32-04476B712FE5.htm>
8. לאחר מילוי הטפסים יש לשלחם בדואר לממונה על הרישוי, מינהל כימיה וסביבה במשרד התמ"ת, רח' בנק ישראל 5, ירושלים (כאשר מומלץ למלא את טפסי הבקשה גם באנגלית על מנת, שניתן יהיה להציגם בפני הרשויות הרלוונטיות בחו"ל).
9. על הממונה במשרד התמ"ת למסור למבקש הרשיון את החלטתו להעניק רשיון, לסרב להעניק רשיון או להתנות את קבלתו, בתוך 20 ימי עבודה, או בתוך 10 ימים מיום שהומצאו לממונה פרטים נוספים בהתאם לדרישתו. למבקש הרישיון הזכות לערער על החלטת הממונה בתוך 14 ימים מיום שנמסרה לו החלטת הממונה. הערעור ישמע בפני ועדת מנכ"לים משותפת של משרדי התמ"ת, החוץ והביטחון.
10. טופס בקשה, שנחתם על ידי הממונה ברשות המוסמכת מהווה רישיון ייצוא.
11. חשוב להדגיש, כי כל בקשה לקבלת רשיון לייצוא ציוד או טכנולוגיה הנכללים בקטגוריית ביטחון מידע (קטגוריה 5 - חלק שני) או בקטגוריה 6 (חיישנים ולייזרים) יש להפנות אך ורק למשרד הביטחון, שכן חובת הרישוי איננה על פי הצו אלא על פי "אכרזת הפיקוח על מצרכים ושירותים (ציוד לחימה וידע ביטחוני)".
12. הפרת תנאי הצו, לדוגמה ייצוא טכנולוגיה זו שימושית ללא רשיון, עלולה להביא לנקיטת סנקציות כנגד היצואן, לרבות אי התרת יצוא המשלוח, החרמתו, והעמדת היצואן לדין פלילי, שבצידו קנסות ועונשי מאסר של עד חמש שנות מאסר.

* * *